

БІЛИКИ — селище міського типу Кобеляцького району Полтавської області. Знаходиться на правому березі р. Ворскла (притока Дніпра), за 14 км від райцентру. Площа 17,6 км². Насел. 5820 осіб (2001, складає 90,4 % до 1989), переважно українці, проживають також росіяни, білоруси та ін. Залізнична ст. Ліщинівка. Вперше с-ще згадується в документах від 1636 як Білополь, Біликів Брід у складі Черкас. староства. Назва «Б.» походить від назви р. Ворскла, що в перекладі з тюркської означає «біла вода». До Визв. війни 1648–54 с-ще належало укр. магнатові Ю. Немировичу, потім перейшло під владу гетьман. уряду. Загалом із навколиш. невеличкими селами та хуторами було 5 білиц. громад, у яких налічувалося 1065 дворів, 7636 жителів. Збудовано церкви: Різдвяно-Богородицьку (1881), Покровську (1889; обидві — дерев'яні), Успенську (1902), Миколаївську (1903), при кожній з яких діяли церк.-парафіял. школи. Від кін. 19 ст. Б. — місце відпочинку діячів науки, мистецтва і літ-ри. 1845 село відвідав Т. Шевченко. У 20–30-х рр. 20 ст. тут відпочивали **Г. Епик**, **П. Ванченко**, **П. Капельгородський**, **Іван Ле**, **Ю. Смолич** (закін. тут повість «Дитинство», 1936), **Ю. Яновський** та ін. У 1921–22 в Б. писав ранні твори **А. Головка**. 1938–41 у селі діяв Будинок відпочинку СПУ, де побували **Н. Забіла**, **Л. Первомайський**, **В. Сосюра**, **М. Трублаїні** та ін. 1928–36 тут жив і працював угор. письменник **Мате**

Залка (1936 закін. роман «Добердо»). У повоєн. час відпочивали **Ф. Гарін**, **С. Голованівський**, **О. Ковінька** та ін. Від 1957 Б. — смт. Нині на тер. с-ща діють ВАТ «Ліщинівка» (цукропереробне підприємство), ЗАТ «Білиц. молочно-консервний комбінат» (випускає молочні продукти), Білиц. міжгосп. підприємство з виробництва яловичини. У с-щі — 4 заг.-осв. шк., лікарня, дит. ревматол. санаторій «Ліщинівка», 3 аптеки; Будинок культури, 2 б-ки, муз. шк. У Б. діє нар. пісенно-танцюв. ансамбль «Чебреці» (худож. кер. М. Валко). Є 2 музеї: історії худож.-ужитк. мистецтва та **Мате Залки літературно-меморіальний музей**. У Б. — готель, відділ. 2-х банків. Є парк, оздоров. табір «Ромашка». Серед реліг. громад — УПЦ МП. У с-щі встановлено пам'ятники Т. Шевченку, Мате Залці, уродженцю Б. Герою Рад. Союзу **Ф. Марченку**. У Б. є мемор. комплекс — братська могила воїнів, які загинули під час 2-ї світової війни. Видатні уродженці Б.: історик і поет А. Лата, письменник **В. Замковий**, артисти О. Гончаренко, Л. Костецька, **В. Петренко**, **А. Ревека**, **В. Тимошенко**, В. Чирва, художник М. Касай.

Рекомендована література

1. Замковий В. Білики літературні // Україна. 1976. № 2;
2. Про Мате Залку: Спогади, нариси. К., 1979.

Н. Г. Кобченко

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Білики / Н. Г. Кобченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-40074>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).